

HERDENKINGSKALENDER

voor Kabinetszaken

Een praktisch voorbeeld om jaarlijks met burgemeester, college en betrokken organisaties te bespreken.

Niet iedere herdenking vraagt om een gemeentelijke ceremonie. De lokale geschiedenis, gemeenschap en bestuurlijke rol bepalen wat passend is.

JANUARI

Laatste zondag januari	Nationale Holocaust Herdenking	Bestuurlijke aanwezigheid, krans/bloemen, contact met lokale Joodse gemeenschap of herdenkingscomité.
27 januari	International Holocaust Remembrance Day	Kijk of er lokaal educatie, een bijeenkomst, Stolpersteine of een monument centraal staat.

FEBRUARI

25 februari	Herdenking Februaristaking	Vooraf relevant waar de lokale geschiedenis of gemeenschap een directe relatie met de Februaristaking heeft.
--------------------	-----------------------------------	--

APRIL

24 april	Herdenking Armeense genocide	Kan lokaal relevant zijn. Stem eventuele gemeentelijke aanwezigheid af met de Armeense gemeenschap en lokale organisaties.
-----------------	-------------------------------------	--

MEI

4 mei	Nationale Dodenherdenking	Kernmoment voor gemeenten: ceremonie, kranslegging, protocol, toespraak, vlaginstructie, nabestaanden, veteranen en jeugd.
Lokale datum	Lokale bevrijding / oorlogsgebeurtenis	Veel gemeenten kennen daarnaast een eigen bevrijdingsdag, razzia-, fusillade- of bombardementsherdenking.

JULI

1 juli	Nationale Herdenking Slavernijverleden	Beoordeel de lokale verbinding. Denk aan vlagvoering, bestuurlijke aanwezigheid, dialoog en samenwerking met gemeenschappen.
11 juli	Nationale Herdenking Srebrenica Genocide 1995	Overweeg lokale aandacht wanneer er een Bosnische gemeenschap, veteranen of andere lokale betrokkenheid is.
17 juli	Herdenking slachtoffers MH17	Met name relevant voor gemeenten met slachtoffers, nabestaanden, monumenten of een blijvende lokale relatie met de ramp.

AUGUSTUS

15 augustus	Nationale Herdenking 15 augustus 1945	Herdenking van slachtoffers van de Japanse bezetting van voormalig Nederlands-Indië en het einde van WOII voor het Koninkrijk. Steeds meer lokale herdenkingen.
--------------------	--	---

NOVEMBER

9 november	Kristallnacht-herdenking	Lokaal vaak verbonden aan Joodse geschiedenis, synagogen, monumenten, Stolpersteine of educatieve activiteiten.
Lokale datum	Razzia's, deportaties en oorlogsslachtoffers	Controleer de lokale historische kalender: juist deze plaatselijke momenten zijn vaak bestuurlijk en maatschappelijk betekenisvol.

HELE JAAR

Lokale datum	Lokale rampen en bijzondere gebeurtenissen	Denk aan watersnood, brand, aanslag, ongeval, militaire missie of andere gebeurtenis die blijvend onderdeel is van het lokale collectieve geheugen.
---------------------	---	---

Van kalender naar gemeentelijke herdenkingsagenda

De landelijke kalender is slechts het begin. Juist voor Kabinetszaken is de lokale scan belangrijk: welke gebeurtenissen, monumenten en gemeenschappen horen bij jouw gemeente?

Jaarlijkse herdenkingsscan

- ☐ Breng alle oorlogs- en herdenkingsmonumenten in de gemeente in kaart.
- ☐ Maak een overzicht van lokale comités, veteranenorganisaties en betrokken gemeenschappen.
- ☐ Controleer welke herdenkingen al plaatsvinden zonder formele rol van de gemeente.
- ☐ Bepaal per moment de gewenste bestuurlijke vertegenwoordiging: burgemeester, wethouder of ambtelijk.
- ☐ Leg vast of de gemeente organiseert, faciliteert, aanwezig is, spreekt, een krans legt of alleen ondersteunt.
- ☐ Controleer jaarlijks vlagprotocol, uitnodigingen, draaiboek, spreekvolgorde en kransprotocol.
- ☐ Bespreek met Communicatie welke momenten om publieksinformatie of social media vragen.
- ☐ Betrek waar passend jongeren, scholen en de kinderburgemeester.
- ☐ Plan evaluatie en actualisatie direct na het herdenkingsseizoen.

Welke rol past bij de gemeente?

ORGANISEREN	De gemeente is trekker van ceremonie, protocol, uitnodigingen en uitvoering.
FACILITEREN	Een comité of gemeenschap organiseert; de gemeente ondersteunt met locatie, vergunning, communicatie of middelen.
REPRESENTEREN	Burgemeester of wethouder is aanwezig, spreekt en/of legt een krans.
VERBINDEN	De gemeente brengt organisaties, nabestaanden, scholen, veteranen en gemeenschappen bij elkaar.
MARKEREN	Een passend gebaar zonder ceremonie, bijvoorbeeld vlagvoering, bloemen, online aandacht of een moment van stilte.

TIP VOOR KABINETSZAKEN

Plan ieder najaar één kort overleg met de burgemeester over de herdenkingsagenda van het komende jaar. Vraag niet alleen: ‘Wat doen we?’ maar ook: ‘Waarom doen we dit, voor wie, en past onze rol nog bij de gemeente van nu?’

Let op: dit is een voorbeeldkalender en geen uitputtende lijst. Lokale geschiedenis en actualiteit kunnen aanleiding geven tot andere of aanvullende herdenkingen. Controleer data en landelijke protocollen jaarlijks bij de officiële organisaties.

Gebaseerd op openbare informatie van Rijksoverheid, Nationaal Comité 4 en 5 mei en Stichting Nationale Herdenking 15 Augustus 1945 (geraadpleegd augustus 2026).